

Správa z realizácie aktivity

<p>Názov aktivity a číslo aktivity</p>	<p>Účasť zamestnancov/štatutára RA NSRV SR na medzinárodných podujatiach organizovaných Európskou sieťou pre rozvoj vidieka a/alebo národnými vidieckymi sieťami iných členských štátov EÚ (C 2.3.1)</p> <p><i>„10. zasadnutie tematickej skupiny pre „smart villages – Spolupráca pre inteligentné dediny – praktické stretnutie pre tvorcov politik a realizátorov“ („10th meeting of the ENRD Thematic Group on Smart Villages - Working together for Smart Villages – a practical session for policy makers and implementers“)</i></p>
<p>Regionálna anténa</p>	<p>pre Nitriansky kraj</p>
<p>Termín a miesto konania aktivity</p>	<p>22.01.2020 Brusel, Belgicko</p>

Popis realizácie aktivity: dňa 22. 01. 2020 sa zástupca Regionálnej antény NSRV SR pre Nitriansky kraj zúčastnil 10. zasadnutia tematickej skupiny pre „smart villages“, ktorého hlavnou témou bola „tvorba rozvojovej politiky podporujúcej inteligentné dediny a vytváranie energetických komunít“. Toto medzinárodné podujatie zorganizovala Európska sieť pre rozvoj vidieka s cieľom výmeny informácií tvorcov národných rozvojových politik pre programové obdobie 2021+ k problematike podpory inteligentných dedín a energetických komunít v kontexte politických nástrojov EÚ a s dôrazom na budúcu spoločnú poľnohospodársku politiku. Zasadnutia sa zúčastnilo viac ako 40 zástupcov z 19 členských krajín EÚ a predstaviteľov Európskej komisie, Contact Point-u ENRD, ELARDU-u, DG AGRI, DG Regio, DG Connect, Európskeho parlamentu a pod.

Po registrácii účastníkov a úvodných príhovoroch boli nasledovalo predstavenie nových príležitostí na energetickú zmenu vo vidieckom priestore. Agenda sa venovala najmä predstaveniu kľúčových krokov pre rozvoj obnoviteľných zdrojov energií a ich jednotlivého využitia pre budovanie energetických komunít.

Tematické zameranie stretnutia bolo najmä na predstavenie konceptu **Spoločenstvá pre obnoviteľné energie – Renewable Energy Communities (REC)**.

Spoločenstvá pre obnoviteľné energie, energetické komunity alebo energetické družstvá (REC) sú samostatné subjekty s právnou subjektivitou, otvorené pre vstupy všetkým potenciálnym členom, ktorých predstavujú fyzické osoby, malé a stredné podniky alebo miestne orgány vrátane obcí, ktoré sa dobrovoľne zúčastňujú na sieťovaní. Ich primárnym účelom je poskytovať environmentálne, ekonomické alebo sociálne výhody pre svojich akcionárov alebo členov alebo pre miestne oblasti, v ktorých pôsobia. Spoločenstvá pre obnoviteľné zdroje energie využívajú vlastné prírodné zdroje na zníženie emisií aj výdavkov na externé zdroje energie. So zdravým obchodným modelom sa v priebehu času môže akýkoľvek zisk reinvestovať späť do obcí a komunít vo vidieckych oblastiach. V súčasnosti už existuje mnoho komunít v celej Európe, ktoré už tak robia, a mnoho ďalších sa chce chopiť príležitosti. Spoločenstvá pre obnoviteľné zdroje energií sú tak vhodným základným kameňom pre implementáciu konceptov inteligentných obcí. Dávajú obciam a vidieckym komunitám príležitosť

získania vlastného energetického zdroja, ktorý je schopný produkovať decentralizovane energiu t.j. dáva príležitosť miestnej komunite získať zdroj finančných prostriedkov. Z predstavených príkladov dobrej praxe:

- Panorama of local Renewable Energy Communities in the EU,
- Oberrospe energy village
- Esbeek Energy Cooperaative
- Eoliennes de Pays de Villaine

Je zrejmé, že obce, ktoré sa rozhodli pre realizáciu konceptu energetických komunít získali dlhodobu možnosť úspor finančných prostriedkov vynakladaných na kúpu energetických zdrojov. Následne získané finančné prostriedky využili buď ako investíciu do ďalších energeticky efektívnych opatrení. (rekonštrukcie obecných budov smerom k nízkoenergetickým alebo pasívnym budovám), alebo ako náklady na realizáciu sociálnych projektov, ktoré minimalizujú negatívne trendy na vidieku ako depopulizácia, odchod mladých ľudí do väčších miest a pod.

Základom stretnutia bola diskusia o nasledovných témach:

- Pochopiť vytvárajúce sa príležitosti v rámci nových politík (Green Deal) na podporu vytvárania a rozvoja spoločenstiev pre obnoviteľné zdroje energie vo vidieckych oblastiach EÚ.
- Poučiť sa z existujúcich iniciatív na miestnej úrovni a preskúmať, ako vytvoriť miestne podmienky pre tieto iniciatívy a ich rozvoj.
- Prediskutovať, ako by mohli vzniknúť spoločenstvá pre obnoviteľné zdroje energie v širšom meradle, a predstaviť si, ako by budúce strategické plány Spoločnej poľnohospodárskej politiky a politiky súdržnosti mohli podporiť energetický prechod vo vidieckych oblastiach.

V rámci diskusie sa načrtnol problém odlišného chápania energetických komunít ako aj rozšírenie tohto konceptu v rôznych krajinách. Najmä v krajinách strednej a východnej Európy je stále zaužívané chápanie centralizovaného modelu energetickej siete a decentralizácia výroby energie je na minimálnej úrovni. DG AGRI prezentované p. Benoit Esmanne predstavilo zmeny, ktoré sa budú týkať formulovanie jednotlivých Plánov rozvoja vidieka v rozličných členských štátoch, kedy vyjadril presvedčenie, že DG AGRI sa už nebude monotematicky venovať len poľnohospodárskym témam, ale bude sa snažiť pôsobiť na viaceré aspekty ovplyvňujúce kvalitu života vo vidieckych oblastiach.

Toto konštatovanie vytvára tlak na členské štáty a na kvalitné spracovanie národných programov rozvoja vidieka v tejto oblasti.

Následná práca v skupinách zahŕňala diskusiu k problematike kľúčových faktorov a k otázkam pre plánovanie podpory konceptu energetických komunít v strategickom pláne budúcej SPP.

Program po obedňajšej prestávke sa venoval synergickým efektom medzi strategickým plánom budúcej SPP a ostatnými fondami EŠIF, ich vzájomnému prepojeniu so špecifickým zameraním na vytváranie a zakladanie energetických komunít. Na porovnanie kohéznej politiky a spoločnej poľnohospodárskej politiky sa vo svojej prezentácii zamerl zástupca DG REGIO Mathieu Fichter.

Záver zasadnutia patril stručnému zhrnutiu výstupov a informáciám o pripravovanom 11. zasadnutí tematickej skupiny pre „smart villages“.

Všetky prezentácie a závery zo stretnutia sú k dispozícii v anglickom jazyku na:

https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/10th-thematic-group-meeting-smart-villages_en

(Jednotlivé prezentácie boli i zdrojom obrázkov a informácií v tabuľkách zaradených do správy.)

Odporúčania pre ďalšiu činnosť:

- ✓ Pokračovať v účasti na zasadnutiach predmetnej tematickej skupiny, ktoré sú zdrojom informácií využiteľných v rámci činnosti RA NSRV SR vrátane výmeny skúseností.
- ✓ V rámci Nitrianskeho kraja šíriť získané informácie napr. prostredníctvom realizácie informačných aktivít resp. e-mailovej komunikácie s členmi NSRV SR.
- ✓ Uvažovať v PRV SR 2020+ o opatrení zameranom na „smart villages“ – vytipovanie si špecifických aktivít pre podporu obcí s aplikáciou inovatívnych technológií a tieto implementovať napr. aj cez LEADER/CLLD a MAS.
- ✓ Uvažovať o zapojení vybranej obce v rámci Nitrianskeho kraja ako modelového príkladu pre energetické komunity. (výzva by mala byť zverejnená v 2 polroku 2020).

Príloha:

- Pozvánka s programom

Správu vypracoval: Ing. Štefan Ilko

Podpis zodpovedného pracovníka RA:

Dňa: 27. 01. 2020

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investuje do vidieckych oblastí

Program
rozvoja vidieka SR
2014-2020

MINISTERSTVO
PŮDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY